

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

III.7060.796.2016. AJ/LN

**Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP**

Zwracam się do Pana Marszałka z wnioskiem o możliwie pilne przeprowadzenie inicjatywy senackiej dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowić będzie realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. w sprawie P 20/16 (druk nr 12).

Poprzednio przygotowany senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (druk nr 3720), dotyczący tego problemu, został wycofany decyzją Prezesa Rady Ministrów z porządku obrad ostatniego posiedzenia Sejmu poprzedniej kadencji, planowanego na 15 i 16 października br.

Celem projektu ustawy jest przywrócenie większej podstawy obliczenia emerytury ubezpieczonym, którzy pobierali wcześniejszą emeryturę bez obiektywnej wiedzy, że kwoty wcześniej pobranej emerytury pomniejszą emeryturę powszechną. Projekt stanowi oczekiwane społecznie wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. (sygn. akt P 20/16), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że ustawodawca, niezgodnie z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zmodyfikował zasady obliczania emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego przez kobiety urodzone w 1953 r.

Zgodnie z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP powyższy wyrok powinien stanowić podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach dla danego postępowania. Ze skarg kierowanych do mnie wynika jednak, że w powyższych sprawach organy rentowe wskazują na konieczność zastosowania przepisu art. 146 k.p.a. przewidującego, że uchylenie decyzji

nie może nastąpić, jeżeli od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji minęło pięć lat. Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, ponieważ kobiety urodzone w 1953 r. wystąpiły z wnioskiem o ustalenie powszechnej emerytury zaraz po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (60 lat), a więc w 2013 r. Ponieważ pięć lat minęło w 2018 r., w szczególności ta grupa kobiet została pozbawiona możliwości skutecznego wznowienia postępowania przed organami rentowymi.

Z tego powodu, a także w celu zagwarantowania jednolitych zasad zwrotu świadczeń należnych, konieczne jest ustawowe wprowadzenie odpowiednich regulacji w tym zakresie. Pragnę przypomnieć, że taka była też rekomendacja, zawarta w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

W tej sytuacji, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179 ze zm.), zwracam się do Pana Marszałka z uprzejmą prośbą o nadanie priorytetu tej inicjatywie ustawodawczej.